

ŠESTI TERMIN VJEŽBI

- Računarske mreže, Internet, WWW, E-mail-

WWW (World Wide Web) - **servis** Interneta koji obuhvata mrežu međusobno povezanih **hypertext** dokumenata (dokumenata sa multimedijalnim sadržajima, Web stranicama) koji u sebi sadrže **linkove** (putanje, web adrese pojedinih stranica). **Web browseri** kao što su **Internet Explorer, Microsoft Edge, Google Chrome, Mozilla Firefox, Opera** omogućavaju njihovo pregledanje. Internet protokol koji omogućava ovaj servis naziva se **HTTP** (Hyper Text Transfer Protokol). Jezik u kojem se pišu Web stranice naziva se **HTML** (Hyper Text Markup Language). Skup logički povezanih Web stranica koje se nalaze na jednom adresnom prostoru čine **Web sajt**.

E-mail – elektronska pošta, servis Interneta koji omogućava razmjenu elektronske pošte. Najvažniji protokol koji se vezuje za ovaj servis je **SMTP**. Osim njega, bitni protokoli su i **POP3** i **IMAP**. Programi (aplikacije) koji omogućavaju slanje, primanje i obradu mailova nazivaju se **mail client**-i i u poznate spadaju **Outlook Express, Microsoft Outlook, Mozilla Thunderbird** itd. Danas je veoma aktuelan i servis **Web mail**, gdje se usluge elektronske pošte nude kroz web aplikacije, pri čemu se korisnički mail-ovi čuvaju najčešće na serverima

1. Navesti primjer još nekog **Internet servisa**, osim **Web i maila**. _____
2. Navesti nekoliko **Web pretraživača**. Napisati njihove **web adrese**: _____
3. Navedite nekoliko sajtova koji nude usluge **Web mail**-a? _____
4. Koristeći pretraživače Google, Yahoo! i druge pronaći kada su rođeni Nils Bor i Majkl Faradej.
5. Napišite web adresu Univerziteta Crne Gore. _____
6. Pronaći informacije o aktuelnim mail client programima i navesti nazive bar tri takva programa.
7. Koliko 1 inč ima centimetara? _____ Koliko funta ima kilograma? _____
8. Odrediti koliko 100 EUR vrijedi dolara, u trenutku izrade vježbi? _____
9. Pronaći informaciju o verzijama Windows operativnih sistema namijenjenih PC računarima. Nabrojati bar 7 verzija ovog operativnog sistema. _____
10. Zadatak ponoviti za Linux operativne sisteme. _____
11. Pronaći mapu Podgorice i sačuvati je u MyDocuments. Kojeg je formata sačuvani fajl? _____
12. Čemu je namijenjen sajt www.wikipedia.org? _____
13. Otići na sajt www.etf.ucg.ac.me i pronaći materijal sa posljednjeg termina računskih vježbi iz predmeta **Digitalna obrada signala**. Ovu postavku u folderu vježbe u My Documents-u. Koja je ekstenzija fajla koji ste sačuvali? _____
14. Napisati web adresu sajta Vašeg fakulteta. Ukoliko Vam nije poznata, koristite pretraživače za pomoć. Obratite pažnju na pravilan zapis ove adrese. _____

Napomena: Web adresa omogućava pristup web stranici. Budući da se Web zasniva na HTTP (ili HTTPS, za stranice koje zahtijevaju siguran prenos informacija) protokolu, najčešći format **web adrese** je <http://www.neka-adresa.neki-domen> Pravilan zapis web adrese (budući da moderni browseri to dozvoljavaju) jeste i zapis oblika **www.neka-adresa.neki-domen** Domen se odnosi na adresu servera ili većeg skupa uređaja na kojem se nalazi web sajt, može se odnositi na samu lokaciju sajta, ili se zakupljuje nezavisno od lokacije. Poznati **domeni** su .com, .net, .me, .ac.me itd. Unutar domena najčešće se mogu naći skraćenice razdvojene tačkom.

15. Pronaći podešavanja u Vašem browser-u vezana za privatnost i evidenciju posjećenih sajtova (History). Obrisati ovu evidenciju. Kako se dolazi do ovih podešavanja? Napisati i browser koji ste koristili. Šta su **cookies**? _____
16. Postaviti sajt www.t-com.me u listu favorita u Vašem web browser-u. Čemu služi ova lista? _____
17. Sa sajta www.youtube.com pokušajte da sačuvate kratak video zapis u Vaš My Documents. Kako ste to odradili? _____
18. Šta je to Home Page i koji je Home Page Vašeg browser-a? _____
19. Podesite da stranica www.google.com bude Vaš Home Page. _____
20. Otvoriti Gmail account. Čemu služi attachment? _____

Napomena: Mail adresa je oblika **naziv@domen** Obavezan element svake mail adrese je simbol @. Osim toga, iza ovog simbola se nalazi odgovarajući domen, dok je dio ispred simbola @ naziv koji se odnosi na samog korisnika adrese.

21. Navesti bar tri web adrese koje se tiču socijalnih mreža. _____

Dodatne napomene: Pristup Internetu najčešće se ostvaruje preko modema, mrežne kartice (mrežnog kabla) u slučaju DSL (kod nas je zastupljen ADSL), preko lokalne računarske mreže (LAN) itd. Pored WWW (Web-a) i e-mail-a, poznati servisi Interneta su i telnet, instant messaging, FTP, remote control, video konferencija, video streaming itd.